

A repülőbázis valós logisztikai támogatásának helyzete és jövője

Polyák Sándor¹

Feladatom, hogy "A repülőbázis valós logisztikai támogatásának helyzete és jövője" címmel ismertessem Önökkel az alakulatunknál, csapattagozatban megvalósuló logisztikai biztosítás jelenlegi helyzetét, feltárjam Önök előtt a meglévő feszültségeket, a feszültségek feloldására tett javaslataimmal elősegítsem a jövőbeni logisztikai rendszer kialakítását.

I. A logisztikai biztosítás jelenlegi helyzete

A haderő átalakítással összefüggésben 2000. október 01-e óta négy helyesbítő ívvel - ez is jelent valamit - történt módosítás után alakult ki a repülőbázis logisztikai szervezeti struktúrája. Létrejött a logisztikai főnökség, az ágazati logisztika és kialakult a logisztikai zászlóalj jelenlegi (ideiglenes? végleges?) szervezete.

Általánosságként megállapítható, hogy a kialakított szervezeti felépítésben rendszeresített beosztások illetmény kategóriát és a hozzárendelt rendfokozatot az érintettek túl alacsonynak tartják, felvetik, hogy ugyanazért a munkáért (távlatokban) kevesebb illetmény jár.

Ma már az is világosan látható, hogy a tiszti állomány létszámának csökkentése, a tiszthelyettesi és szerződéses állomány létszámának növelése, valamint a sorállomány csökkentése jelentős feszültségeket okoz, ami abból adódik, hogy a tiszthelyettesi és szerződéses létszám feltöltése csak hosszútávon oltható meg, a sorállományú létszám csökkentése rövidtávon gondot jelent. Kiemelten vonatkozik ez a szerződéses állományra, hiszen nagyrészüket fizikai állapota nem felel meg a jelenleg érvényben lévő követelményeknek, aki megfelelne, annak viszont nem tudunk versenyképes illetményt biztosítani. Átfogó és körültekintő parancsnoki munkát igényel, bizonyos esetekben lehetetlen feladatnak tűnik a szolgálatok oly módon történő átszervezése, hogy a feladatok ellátása, elvégzése ne sérüljön.

1. Polyák Sándor alezredes, az 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis logisztikai zászlóalj parancsnok

Az új állománytábla bevezetésével párhuzamosan nem születtek meg azok az átmeneti intézkedések, amelyek a nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező és a katonai pályán több éve szolgáló hivatásos katonák védelmét szolgálták volna. Ebből adódóan az állomány jelentős többségét az új beosztásokba történő kinevezéskor - változó módon rövid és hosszútávon - erkölcsi és anyagi veszteségek érték. Ez a tábla lényegében a pályára újonnan belépők, pályakezdők vonatkozásában megfelelő. A hosszabb ideje szolgáló logisztikai szakállomány, kiemelve a tisztii állományt, előmeneteli lehetősége jelentősen csökkent.

A logisztikai zászlóalj törzs jelenlegi összetétele (pk., pkh., vezénylő zászlós, szü. tts., előadó, amiben a vezénylő zászlós léte kétséges, mivel a kinevezések felfüggesztésre kerültek), nem teszi lehetővé, egy ilyen sokrétű tevékenységet folytató szervezet folyamatos, hatékony vezetését.

A zászlóalj felépítése: parancsnokság, javítószázad, szállítószázad, ellátószázad (raktárak, étkezdék), az étkezdék azért vannak az ellátószázad állományában, mivel a repülőbázisnak nincs helyőrség támogató elem szervezete.

Nincs a zászlóaljnak törzsfőnöke, nincs hadműveleti tisztje, nincs kiképző tisztje, melyek hiánya a vezetésben feszültségeket okoz. További problémát okoz, hogy a zászlóaljból eltűnt a szakmai blokk és ágazati logisztika néven külön szervezatként került megalakításra. Szakmai irányításukat a logisztikai főnök végzi, míg a zászlóaljjal való kapcsolatuk szabályozatlan.

Jelenleg, saját helyzetemen bemutatva, tudom, hogy ez magánügy, de előfordulhat máshol is. A helyettesem csak papíron létezik, ugyanis nyelvtanfolyamon van. Van egy személyügyi tiszthelyettes beosztottam - aki egyben minden is - és van egy előadó, aki kényszerből a logisztikai törzsből dolgozik. Cserében azért a logisztikai törzs besegít a gépelés és egyéb tervek, okmányok elkészítésével. Elképzelhető, hogy a napi problémák megoldása mellett mennyi idő marad például ellenőrzésre, amikor egy fő tiszt és egy fő tiszthelyettes vezet egy zászlóaljat.

Mivel a repülőbázisnak még nincs jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata, ennek következtében az egyes beosztásokra vonat-

kozó munkaköri leírások sincsenek jóváhagyva, így a szabályozottság hiányos, a jog-, a hatás-, és a feladatkörök tisztázatlanok.

Hiába az új szervezeti felépítés, a napi működés és feladat végrehajtás vezetésének rendje a régi megszokott módon valósul meg. A feladat végrehajtás zökkenőmentessége, tervezettsége, szervezettsége, avagy zavarai a szabályozottság hiánya miatt jórészt a különböző szolgálati személyek egymáshoz való viszonyán múlik.

Gyakran úgy tűnik, hogy az ágazati logisztikai tisztek, mint külső szemlélők viszonyulnak a logisztikai zászlóalj alegységeihez, szervezetéhez. Mindebben valószínűleg szerepet játszik az a tény is, hogy a beosztási kategóriájuk alacsonyabb az adott századparancsnokénál. Így ez gyakran felesleges konfliktusokat okozhat (ki a főnök kérdése!).

Hasonló konfliktusforrás előfordulhat a logisztikai főnök és a logisztikai zászlóaljparancsnok között is, mivel a feladatokat az ágazati logisztikai tiszteknek a logisztikai főnök, a logisztikai alegységeknek a zászlóaljparancsnok határozza meg, s amennyiben bármilyen okból kifolyólag a kettő nem találkozik, adott a konfliktus lehetősége, pedig korrekt és szoros együttműködés nélkül a logisztikai támogatás megvalósítása is csorbát szenved.

A szervezeti felépítés problémájára utal az a körülmény, hogy az állománytáblában (N) betűvel jelölve vannak azok a szervezetek, melyek a NATO-nak felajánlásra kerültek. Hogy konkrét példát mondjak, a szállítószázad 1. szakasza teljesen felajánlásra kerül (legalábbis ott van az (N) betű), ami annyit jelent, hogyha ez a felajánlott erő igénybevételre kerül, szinte teljesen személy- és nagyrészt teherszállító eszköz nélkül marad a bázis. Tudva azt, hogy a felajánlott repülőgépek és a szárazföldi technikai eszközök utáni üzemanyag készletek (7 nap + 3 nap + 20 nap) megalakításra kerülnek. Nem értem, hogy miért nincs egyetlen üza. tö.gk., vagy szállító gk. sem tervezve a szállításhoz.

Ugyancsak nem értem, hogy az 1. szakaszban a szerződéses gépkecsivezetők rendfokozata miatt tizedes, ha a 2. szakaszban szakaszvezető.

Véleményem szerint a szállítószázad állományából, technikai eszközöiből vagy két tökéletesen azonos képességű szakaszt kell létrehozni, és ebből az egyiket felajánlani, vagy a szakaszokat két azonos képességű rajra kell bontani és egyet-egyét felajánlani, vagy a legegyszerűbb megoldást választani, a parancsnokra rábízni, hogy a feladatot milyen összetételű erő- és eszközállománnyal hajtja végre.

II. A tervezett fejlesztés véleményem szerinti szükséges iránya

A logisztikai zászlóalj parancsnokság az előbbieken felsorolt beosztásokkal történő kiegészítése. Sok olyan zászlóaljszintű általános katonai, tervezési feladat és okmány van, amelyet valakinek el kell készíteni, és vezetnie kell. (Pld. zászlóaljnapló, havi kiképzési terv, a munka- és ellenőrzési terv stb.).

Azt hiszem érzékeltetni tudtam, hogy miért szükséges a zászlóalj vezetését megerősíteni. Ha ez nem történik meg, bárki legyen is a parancsnok bukásra van ítélve.

A századok vezetése, a javítószázad kivételével most kezd összeállni, hiszen egyrészt idehelyezett, de még be nem vonult vidékiek, akik az alakulatuk felszámolásában vesznek részt.

Az ágazati logisztikai szakemberekből a zászlóaljtörzsben logisztikai műveleti központot kell kialakítani. A központ belső felépítése feleljen meg az előjáró tagozat felépítésének, és funkcióinak. Azért, hogy a beosztási kategóriák ne csökkenjenek, sőt tisztek esetében a századparancsnokokéval megegyezők legyenek, maximálisan ki kellene használni a logisztikai vezető szervek érdekérvényesítő képességeit (lásd. Eü. központ), mert ha ez így marad, az hátrányosan hathat a logisztikai szakállomány minőségére.

Amennyiben megvalósul ez a szervezeti felépítés, akkor a valós logisztikai támogatás tervezése, szervezése a logisztikai központban történik, a valós logisztikai támogatás parancsnoki vezetése egyszerűsödik.